KOMUNA E BOGOVINËS
ОПШТИНА БОГОВИЊЕ

www.komunabogovine.gov.mk
info@komunabogovine.gov.mk
tel. +389 (0) 44 371 500

Këshilli i Komunës së Bogovinës
Совет на Општина Боговиње
Nr. Бр.08-3415/8
30.12.2025
Bogovinë/ Боговиње

Në bazë të nenit 22 par. 1 pika 8 dhe nenit 62 paragrafi 1 të Ligjit për vetëqeverisje lokale ("Gazeta zyrtare e RMV" numër 05/02), Këshilli i Komunës së Bogovinës në seancën e , të mbajtur më , solli:

P r o g r a m i
për aktivitetet e Komunës së Bogovinës në lëminë e mundësive të barabarta të grave dhe burrave për vitin 2025

Hyrje

Politika e barazisë gjinore dhe fuqizimi i grave, paraqet një nga parimet fundamentale të demokracisë dhe të rendit shoqëror. Barazia gjinore në Republikën e Maqedonisë së Veriut, është kategori kushtetuese.

Vendosja e mundësive të barabarta është një shqetësim i të gjithë shoqërisë, gjegjësisht të gjitha palët e interesuara në sektorin publik dhe privat dhe paraqet heqje të barrierave dhe krijimin e kushteve për arritjen e barazisë së plotë mes grave dhe burrave. Ky Program për mundësi të barabarta të Komunës së Bogovinës për vitin 2025 është përpiluar në bazë të Ligjit për mundësi të barabarta të grave dhe burrave. Pushteti lokal mundet që me anë të kompetencave të veta dhe përmes koordinimit me faktorët e shumtë lokalë, të ndërmarrin aksione konkrete në favor të barazisë gjinore, reduktim të pabarazive dhe promovimin e shoqërisë së mirëfilltë të barabartë.
Edhe krahas rasteve të shumta të njohjes formale dhe progresin e bërë, barazia

Врз основа на член 22 став 1 точ. 8 и член 62 став 1 од Законот за локалната самоуправа ("Службен весник на РСМ" број 05/02), Советот на Општина Боговиње на , седница одржана на , година донесе:

П р о г р а м а
за активностите на Општина Боговиње во областа на еднаквите можности на жените и мажите за 2025 година

Вовед

Политиката на родова рамноправност и зајакнувањето на жените, претставува едно од фундаменталните начела на демократијата и општествениот поредок. Родовата рамноправност во Република Македонија, е уставна категорија.

Воспоставувањето на еднакви можности е грижа на целото општество, односно на сите субјекти во јавниот и приватниот сектор и претставува отстранување на пречките и создавање услови за остварување на потполна еднаквост меѓу жените и мажите. Оваа Програма за еднакви можности на Општина Боговиње за 2025 година е изработена врз основа на Законот за еднакви можности на жените и мажите. Локалната власт може преку своите надлежности и преку координација со многубројните локални фактори, да превзема конкретни акции во корист на половата еднаквост, намалување на

www.komunabogovine.gov.mk
info@komunabogovine.gov.mk
tel. +389 (0) 44 371 500

ndërmjet gjinive ende nuk është një realitet në jetën e përditshme. Në praktikë, burrat dhe gratë nuk gëzojnë të njëjtat të drejta. Ekzistojnë ende pabarazi sociale, politike, ekonomike dhe kulturore. Këto pabarazi janë rezultat i mentalitetit social të imponuar shkaku i stereotipeve të shumta të pranishme në kuadër të familjeve, arsimit, kulturës, mediave, mjedisin e punës, organizimin e shoqërisë etj. Ka kaq shumë fusha në të cilat mund të ndërhyhet me imponimin e një qasjeje të re dhe duke bërë ndryshime strukturore. Fushat kryesore të identifikuara në komunitetin lokal në të cilat duhet të orientohen aktivitetet dhe të intensifikohet puna në vitin 2025 për aprovimin e barazisë gjinore, janë:

- Të drejtat e njeriut - jo-diskriminimi;
- Gruaja dhe proceset vendimmarrëse në komunitetin lokal;
- Ngritja e vetëdijes për kujdesin e gruas mbi shëndetit e vet;
- Përgatitja e statistikave themelore mbi pozitën ekonomike-sociale të grave në Komunën e Bogovinës;
- Buxhetim i përgjegjshëm gjinor;
- Forcimi i kapaciteteve / arsim i KMB, këshilltarëve e Këshillit të Komunës, administratës komunale, institucioneve arsimore (si dhe aktorëve të tjerë në jetën shoqërore);
- Intensifikimi dhe zgjerimi i bashkëpunimit me OJQ-të në fushën e të drejtave të njeriut dhe mundësive të barabarta; dhe
- Ngritja e vetëdijes për kujdesin e shëndetit të një gruaje.

нееднаквостите и промовирањето на вистинско еднакво општество.

И покрај бројните примери на јавна препознатливост и постигнат напредок, еднаквоста помеѓу половите сè уште не е реалност во секојдневниот живот. Во пракса мажите и жените не ги уживаат истите права. Сè уште постојат социјални, политички, економски и културни нееднаквости. Ваквите нееднаквости се резултат на социјалниот менталитет наметнат поради бројни стереотипи присутни во рамките на семејството, образованието, културата, медиумите, работната средина, организацијата на општеството итн. Има толку многу области во кои може да се делува со наметнување на нов пристап и правење на структурни промени. Клучните идентификувани области во локалната заедница на кои треба да се насочат активностите и интензивира работата во 2025 година за воведување на родова рамноправност се:

- Човекови права – недискриминација;
- Жената и одлучувачките процеси во локалната заедница;
- Подигање на свеста за грижа на жената за сопственото здравје;
- Изготвување на основни статистички податоци за економско-социјална положба на жените на територијата на Општина Боговиње;
- Родово одговорно буџетирање;
- Јакнење на капацитетите/ едукација на КЕМ, советниците од советот на општината, општинска администрација, образовни институции (како и други чинители во општествениот живот);
- Интензивирање и проширување на соработката со НВО од областа на човековите права и еднаквите можностите; и
- Подигање на свеста за грижа на жената за сопственото здравје.

I. QËLLIMET

Qëllimet kryesore të Programit për aktivitetet e Komunës së Bogovinës, në Komisionin për mundësi të barabarta të grave dhe burrave për vitin 2025 janë:

1. Rritja e ndërgjegjësimit të mekanizmave të mbrojtjes të drejtave të njeriut të grave, barazisë gjinore dhe diskriminimit;
2. Promovimi i nevojës për pjesëmarrje të barabartë të grave dhe burrave në proceset e vendimmarrjes, jetën politike dhe jetën publike në komunitetin lokal/ aplikim i denjë i Ligjit për mundësi të barabarta të grave dhe burrave ("Gazeta Zyrtare e RMV-së" nr. 06/12.);
3. Forcimi i vetëdijes së grave për kujdesin e vazhdueshëm dhe mbrojtjen e shëndetit të tyre; Ekziston nevoja për vetëdije më të madhe të gruas në lidhje me shëndetin e saj;
4. Integrimi i çështjeve gjinore në politikat instrumentet financiare, në pajtim me Ligjin për mundësi të barabarta të grave dhe burrave;
5. Forcimi i kapaciteteve të Komisionit për mundësi të barabarta, këshilltarët në Këshillin e Komunës së Bogovinës, administratës komunale, përfaqësuesve të institucioneve arsimore (si dhe aktorë të tjerë në jetën shoqërore të komunës), me qëllim të arritjes të një niveli më të lartë të vetëdijes për nevojën e barazisë ndërmjet burrave dhe grave në komunitetin lokal me theks të veçantë të grave nga vendet e banuara.
6. Vazhdimi dhe intensifikimi i bashkëpunimit të vetëqeverisjes lokale dhe KMB dhe OJQ-ve për lëndë të punës dhe fushë të veprimit i kanë çështjet që lidhen me të drejtat e njeriut, mbrojtjen e grupeve të margjinalizuara dhe të rrezikut social, barazinë ndërmjet burrave dhe grave, mbrojtjen nga diskriminimi dhe të ngjashme.

I. ЦЕЛИ

Основни цели на Програмата за активностите на Општина Боговиње во областа на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите за 2025 година се:

1. Подобрување на информираноста на жените за човековите права, механизмите за заштита, родовата рамноправност и дискриминација;
2. Промовирање на потребата од рамноправно учество на жените и мажите во одлучувачките процеси, политичкиот и јавниот живот во локалната заедница / доследна примена на Законот за еднакви можности на жените и мажите (“Службен весник на РСМ“ бр. 06/12) ;
3. Зајакнување на свеста на жените за континуирана грижа и заштита на сопственото здравје; Постои потреба од поголема информираност на жената за нејзиното здравје;
4. Интегрирање на родовите прашања во политиките финансиските инструменти, согласно со Законот за еднакви можности на жените и мажите;
5. Јакнење на капацитетите на Комисијата за еднакви можности, советниците во советот на Општина Боговиње, општинска администрација, претставници на образовни институции (како и други чинители во општествениот живот на општината), со цел постигнување на повисоко ниво на свесност за потребата од еднаквост меѓу мажите и жените во локална заедница со посебен акцент на жените од населените места;
6. Продолжување и интензивирање на соработката на локалната самоуправа и КЕМ и НВОи за свој предмет на работа и област на делување ги имаат прашањата кои се однесуваат на човековите права, заштита на маргинализираните групи и социјален ризик, еднаквост меѓу мажите и жените, заштита од дискриминација и сл.

II. Aktivitetet në 2025

Gjatë vitit 2025, Komuna e Bogovinës planifikon të realizohen këto aktivitete në domenin e mundësive të barabarta:

II. Активности во 2025 година

Во текот на 2025 година во Општина Боговиње се планира да се реализираат следните активности од доменот на еднаквите можности:

Бр./ Nr.	Проблеми/ ризици Problemet/ rreziqet	Активности Aktivitetet	Времетраење/ Kohëzgjatja	Буџет на Проектот -ден/ Buxheti i projektit- den	Одговорни за имплементација/ Партнери/ Përgjegjësit për implementin/ Partnerët	Извори на Финансирање/ Burimet e financimit	Индикатори/ Indikatorët
1.	Недостаток на советување за штетното влијание од подолго користење на компјутерите и мобилните телефони во текот на денот и советување за сајбер насилство кај децата/ Mungesa e këshillimit për ndikimin e dëmshëm të përdorimit të zgjatur të kompjuterëve dhe celularëve gjatë ditës dhe këshillimi për dhunën kibernetike tek fëmijët	Подобрување на здравјето на децата со советување за штетното влијание од подолго користење на компјутерите и мобилните телефони во текот на денот и советување за сајбер насилство кај децата/ Përmirësimi i shëndetit të fëmijëve me këshillim për ndikimin e dëmshëm të përdorimit të zgjatur të kompjuterëve dhe celularëve gjatë ditës dhe këshillim për dhunën kibernetike tek fëmijët	Јануари – Декември 2025/ Janar – Dhjetor 2025	20.000	КЕМ во соработка Со НВО здр.инстит., Медицински центар и Директори на училишта/ KMB në bashkëpunim me OJQ-në Instit. Shëndetësor, Qendrën mjekësore dhe drejtorët e shkollave	Буџет на општина Боговиње/ Buxheti i komunës së Bogovinës	Најмалку пет предавања за учениците на основните училишта од VIII одделение во пет основни училишта,каде во овие предавања ќе бидат вклучени 122 ученици од машки пол и 111 ученици од женски пол/ Së paku pesë ligjerata për nxënësit e shkollave fillore klasat e VIII në pesë shkolla fillore, ku në këto ligjerata do të përfshihen 122 nxënës të gjinisë mashkullore dhe 111

Бр./ Nr.	Проблеми/ ризици Problemet/ rreziqet	Активности Aktivitetet	Времетраење/ Kohëzgjatja	Буџет на Проектот -ден/ Buxheti i projektit-den	Одговорни за имплементација/ Партнери/ Përgjegjësit për implementin/ Partnerët	Извори на Финансирање/ Burimet e financimit	Индикатори/ Indikatorët
							nxënës të gjinisë femërore.
2.	Недостаток на информации за последиците од семејното насилство/ Mungesa e informimit për pasojat nga dhuna në familje	Едукативно информативни предавања за последиците од семејното насилство/ Ligjërata edukative informuese mbi pasojat e dhunës në familje/	Јануари – Декември 2025/ Janar – Dhjetor 2025	30.000	Експерт (Психолог)/ Ekspert (Psikolog)	Буџет на општина Боговиње/ Buxheti i komunës së Bogovinës	Најмалку пет предавања за учениците на основните училишта од VII одделение во во пет основни училишта, каде во овие предавања ќе бидат вклучени 107 ученици од машки пол и 113 ученици од женски пол/ Së paku pes ligjerata për nxënësit e shkollave fillore клasat e VII në pesë shkolla fillore, ku në këto ligjerata do të përfshihen 107 nxënës të gjinisë mashkullore dhe 113 nxënës të gjinisë femërore.
3.	Недостаток на Едукацијата за превенција од зависности (дрога,	Едукацијата за превенција од зависности (дрога, алкохол, обложување)/	Јануари – Декември 2025/ Janar – Dhjetor 2025	20.000,00	КЕМ, Координаторка и институции/	Буџет на општина Боговиње/	Најмалку пет предавања за учениците на основните училишта од IX одделение

Бр./ Nr.	Проблеми/ ризици Problemet/ rreziqet	Активности Aktivitetet	Времетраење/ Kohëzgjatja	Буџет на Проектот -ден/ Buxheti i projektit-den	Одговорни за имплементација/ Партнери/ Përgjegjësit për implementin/ Partnerët	Извори на Финансирање/ Burimet e financimit	Индикатори/ Indikatorët
	алкохол, обложување)/ Mungesa e edukimit për parandalimin e varësive nga (droga, alkooli, bastet)	Edukim për parandalimin e varësive nga (droga, alkooli, bastet)			KMB, Koordinatorja dhe institucionet	Buxheti i komunës së Bogovinës	во пет основни училишта, каде во овие предавања ќе бидат вклучени 108 ученици од машки пол и 116 ученици од женски пол/ Së paku pesë ligjerata për nxënësit e shkollave fillore klasat e IX në pesë shkolla fillore, ku në këto ligjerata do të përfshihen 108 nxënës të gjinisë mashkullore dhe 116 nxënës të gjinisë femërore.
4.	Булизмот како вознемирувачка појава, најчесто присутна во училиштата/ Bullizmi si fenomen shqetësues më i pranishëm nëpër shkolla	Едукативни предавања за подигање на свеста на учениците за булизмот/ Ligjeratë edukative për ngritjen e ndërgjegjësimit të nxënësve për bullizmin	Јануари – Декември 2025/ Janar – Dhjetor 2025	20.000,00	КЕМ, Координаторка и институции/ KMB, Koordinatorja dhe institucionet	Буџет на општина Боговиње/ Buxheti i komunës së Bogovinës	Најмалку пет предавања за учениците на основните училишта од VI одделение во пет основни училишта, каде во овие предавања ќе бидат вклучени 116 ученици од машки пол и 122 ученици од женски пол/

Бр./ Nr.	Проблеми/ ризици Problemet/ rreziqet	Активности Aktivitetet	Времетраење/ Kohëzgjatja	Буџет на Проектот -ден/ Buxheti i projektit-den	Одговорни за имплементација/ Партнери/ Përgjegjësit për implementin/ Partnerët	Извори на Финансирање/ Burimet e financimit	Индикатори/ Indikatorët
							Së paku pesë ligjerata për nxënësit e shkollave fillore klasat e VI në pesë shkolla fillore, ku në këto ligjerata do të përfshihen 116 nxënës të gjinisë mashkullore dhe 122 nxënës të gjinisë femërore.

Për realizimin e qëllimeve të Komunës së Bogovinës do të ndërmerren të gjitha aktivitetet e nevojshme dhe do t'i vë në dispozicion resurset e disponueshme teknike dhe njerëzore. Do të bashkëpunojë me të gjithë aktorët (organizatat, institucionet dhe individët) dhe palët e interesuara për promovimin e barazisë gjinore në nivel lokal, duke përfshirë organizatat qytetare dhe do të jetë një nga partnerët kryesorë në realizimin e aktiviteteve. Në kontekst të objektivave, aktivitetet më së shumti të objektivave të përcaktuara kryesisht do të drejtohen për arsimimin dhe trajnimin e popullsisë dhe të gjitha palëve të interesuara në fushën e mundësive të barabarta.

За реализација на целите на Програмата, Општина Боговиње ќе ги преземе сите потребни активности и ќе ги стави на располагање техничките и човечките ресурси. Ќе соработува со сите чинители (организации, институции и поединци) и засегнати страни за унапредување на родовата рамноправност на локално ниво, вклучително граѓанските организации кои и ќе бидат еден од главните партнери во реализацијата на активностите. Во контекст на дефинираните цели активностите најмногу ќе се насочуваат кон едукација и обука на населението и сите чинители во доменот на еднаквите можности.

III. METODAT E PUNËS

Metodat themelore që do të përdoren në zbatimin e aktiviteteve janë:

- **Takime pune** - Të organizuara për koordinim me KMB, kryetarin e komunës (administratën komunale) dhe partnerë të tjerë në zbatimin e aktiviteteve (ekspertë në fusha të caktuara, OJQ-të dhe grupet

II. МЕТОДИ НА РАБОТА

Основни методи кои ќе бидат користени во реализација на активностите се:

- **Работни средби** – Организирани за координација помеѓу КЕМ, Градоначалникот (општинската администрација) и другите партнери во реализација на активностите (експерти од одредени области,

qëllimore të qytetarëve, etj) të cilët do të marrin pjesë në zbatimin e aktiviteteve;
- **Metodat diskutuese trajnuese** - do të përdoren në kuadër të trajnimeve, ligjëratave, konsultimeve dhe të ngjashme, në përputhje me aktivitetet. Në formën e trajnimit, mësimdhënies, këshillimit etj. do të shfrytëzohen teknologjitë moderne arsimore, audiovizuale dhe produktet multimedia arsimore. Pyetësorët evaluativ të plotësuar nga ana e pjesëmarrësve në aktivitetet;
- **Metodat hulumtuese analitike** – shfrytëzohen për studim dhe analizë të arritjes së objektivave. Sipas prioritetit do të aplikohen metodat e analizës, grumbullimit, analizës dhe sistematizimit të informacionit (intervistat dhe anketat me grupet qëllimore);
- **Informative promovuese** - ky lloj i metodës do të shfrytëzohet për distribuim dhe prezantim të materialeve reklamuese dhe propaganduese, organizimin e trajnimeve, ligjëratave, këshillimin dhe nevojat e tjera në përputhje me përmbajtjen e aktiviteteve;
- **Juridike** - do të shfrytëzohen gjatë zbatimit të procedurave për përzgjedhjen e ofertuesve për realizimin e aktiviteteve në kuadër të Ligjit për prokurime publike në Republikën e Maqedonisë së Veriut;
- **Metodat e kontabilitetit financiar** - do të shfrytëzohen në procesin e përgatitjes së buxheteve për secilin aktivitet veç e veç, raportet financiare periodike dhe përfundimtare për realizimin e aktiviteteve;

НВО-и, целни групи на граѓани и др.) кои ќе учествуваат во имплементацијата на активностите;
- **Дискусионо обучувачки методи** – ќе бидат користени во рамките на спроведување на обуките, предавањата, советувањата и сл. согласно активностите. Во формата на обуките, предавањата, советувањата и сл. ќе се користат современи образовни технологии, аудио визуелни и мултимедијални образовни продукти. Евалуативни прашалници пополнети од страна на учесниците во активностите;
- **Истражувачко аналитички методи-** ќе се користат при проучување и анализа на постигање на целите. Приоритетно ќе се применуваат методите на анализа, собирање, анализирање и систематизирање на информацијата (интервјуа и анкети со целните групи);
- **Информативно промотивни** – овој тип на метод ќе се користи при дистрибуцијата и презентирањето на рекламните и пропагандните материјали, организацијата на обуките, предавањата, советувањата и други потреби согласно содржината на активностите;
- **Правни** – ќе се користат при спроведувањето на процедурите за избор на понудувачи за реализација на активностите согласно Законот за јавни набавки во Р. Северна Македонија;
- **Финансиско сметководствени методи** – ќе се користат во процесот на подготовка на буџетите за секоја активност поединечно, периодичните и финалните финансиски извештаи за реализација на активностите;

IV. FINANCIMI

Financimi i aktiviteteve do të zbatohet me fonde nga Buxheti i Komunës së Bogovinës.

V. MONITORIMI DHE VLERËSIMI

Komisioni për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat pranë Këshillit të Komunës së Bogovinës dhe koordinatorit për mundësi të barabarta të cilët e përgatitën këtë dokument do ta ndjekin rrjedhën dhe dinamikën e zbatimit të Programit dhe do të japin vlerësime si dhe propozime për ndryshimet e

IV. ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирањето на активностите ќе се реализира со средства од Буџетот на Општина Боговиње.

V. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општина Боговиње и координаторот за еднакви можности кои го изработуваа овој документ ќе го следат текот и динамиката на спроведување на Програмата и ќе даваат свои оценки како и предлози за неопходни

domosdoshme në mënyrë që të arrihet deri te qëllimet e përcaktuara.
Deri te Këshilli i Komunës, Kryetari i Komunës dhe Sektori për mundësi të barabarta pranë Ministrisë së politikës sociale, demografi dhe rini nga ana e koordinatorit për mundësi të barabarta të burrave dhe grave do të dorëzojnë raporte vjetore për zbatimin e aktiviteteve dhe realizimin e objektivave.

Në pjesën e evaluimit do të kyçet edhe Sektori për mundësi të barabarta pranë Ministrisë së politikës sociale, demografi dhe rini.

промени се со цел постигнување на утврдените цели.
До Советот на Општината, Градоначалникот и Секторот за еднакви можности при Министерството за социјална политика, демографија и млади од страна на координаторот за еднакви можности на мажите и жените ќе се доставува годишен извештаи за имплементација на активностите и реализацијата на целите.
Во делот на евалуацијата ќе се вклучи и Секторот за еднакви можности при Министерството за социјална политика, демографија и млади.

Këshilli i Komunës së Bogovinës
Совет на Општина Боговиње
Kryetar i Këshillit/
Претседател на Совет

Ilir Elezi/ Илир Елези